

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 9.3.2022
Sayı : 2146

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Gecen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim

Yüksel ÖZKAN

Bursa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 11 Mart 2022	Esas No: 2/4274

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LİĞİ
10 Mart 2022
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
10 Mart 2022
No. 981258
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

2008 yılında yürürlüğe giren 5754 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 79'uncu maddesi ile 3201 sayılı "Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi" Hakkındaki Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden 1/1/1989 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar zorunlu göçe tabi tutulan Türk vatandaşı olup Türkiye'de ikamet eden ve 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanun dahil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamak koşulu ile yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma süreleri bu Kanuna göre borçlandırılmak suretiyle yaşlılık aylığı bağlanmasında sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir"

Bu madde esas alınarak, emekli olabilmek adına borçlanma yapabilmek için Türkiye'ye göç eden soydaşlarımızda aranan ilk koşul 01.01.1989- 08.05.2008 tarihleri arasında Türkiye'ye gelen kimselerin geldikleri ülke tarafından zorunlu göçe tabi tutulmuş olmalarıdır. Ülkemize gelen soydaşlarımız ile ilgili yasalarda yalnızca Bulgaristan göçmenleri için "zorunlu göçe tâbi tutulup" ifadesi kullanıldığından bu imkândan yalnızca Bulgaristan göçmenleri yararlanabilmektedir. Söz konusu haktan da tüm Bulgaristan göçmenleri değil, yalnızca 01.01.1989 ile 08.05.2008 arasındaki dönemde zorunlu göçe tabi tutulanlar yararlanabilmektedir. Sadece belirli iskân kanunlarına göre vatandaşlığa alınmış kimselerin zorunlu göçe tabi tutulmuş olduğunun kabulü kanaatimizce eşitlik ilkesine, hakkaniyete, sosyal güvenlik hukukunun ruhuna aykırıdır.

Bulgaristan kurulduğu 1878 yılından itibaren homojen bir ulus oluşturmayı hedeflemiştir. Bu amaç uğruna ülkesinde Osmanlı yönetimi altında asırlarca huzur içinde yaşayan azınlıkları asimile çabasına girmiştir. Bulgaristan'daki bu asimilasyon politikası planlı ve sinsice yürütülmüştür. Makedon, Pomak ve Roman gibi küçük azınlıkların asimilasyonu gerçekleştikten sonra en büyük nüfusa sahip olan Türklerin asimilasyonuna başlanmıştır. İlk olarak Türklerin okulları devletleştirilmiş, toprakları ellerinden alınmış, okullarda din dersleri kaldırılmış, camiler kapatılmıştır. Türkler gelenek ve göreneklerinden uzaklaştırılmaya çalışılmıştır. Bu zorbalıklarla karşılaşan Türkler, 1950 ve 1969-1978 yılları arasında iki kez kitlesel olarak Türkiye'ye göç etmişlerdir. 1984 yılının aralık ayında Bulgaristan Komünist Parti yöneticileri Bulgaristan'daki Türklerin aslının Bulgar olduğunu iddia ederek kendi deyimleri ile "Soya Dönüş" Süreci'ni başlatmışlardır. 1985 yılının mart ayına kadar Bulgaristan nüfusunun yaklaşık %15'ini oluşturan tüm Türklerin isimlerini Bulgar isimleri ile değiştirmişlerdir. Türkçe konuşmak, camiye gitmek, çocukları sünnet ettirmek, kurban kesmek, kısacası Türklere ait olan tüm dini ritüeller, gelenekler ve görenekler yasaklanmıştır. Asimilasyon politikalarına direnen Türkler cezaevlerine, toplama kamplarına ve sürgünlere gönderilmişlerdir.

Bulgaristan'ın azınlık politikası, geçmişten bugüne dönemsel olarak sürekli değişiklik göstermiş, bazen üniversiteye girişte kontenjan ayrılması gibi pozitif ayrımcılık uygulanırken bazen de hak ve özgürlükler alanında ciddi kısıtlamalara gidilmiştir. Bu süreçte değişmeyen tek olgu, bağımsızlığından bu yana ülkede azınlıkların, bir çeşitlilik ve zenginlik unsuru olmaktan ziyade, tehdit olarak algılanması ve ülkeyi yöneten iktidar ve ideolojisi ne olursa olsun azınlıkları baskı altında tutma güdüsüyle hareket etmesi olmuştur.

Bulgaristan'da sosyalist rejimin yıkılmasının ardından her ne kadar ülkedeki Türk azınlığın haklarının geri verilmesi ile ilgili önemli adımlar atılmış olsa da özellikle Türkçe eğitim ve Türk kültürünün yaşatılması konusundaki sıkıntılar değişmeden devam etmektedir.

Yani Bulgaristan'dan göç eden Türk soylu kişilerin göçleri halen zorunlu olarak devam etmektedir. Bu sebepten Bulgaristan'dan göç edenlerin tamamı zorunlu göçe tabi tutulduğu göz önüne alınmalıdır.

Bu gerekçeyle Kanun Teklifimiz ile 3201 sayılı Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşların Yurtdışında Geçen sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkındaki Kanunun geçici 6. Maddesinde yer alan “Zorunlu göçe tabi tutulan” ifadesinin Bulgaristan'dan Türkiye'ye göç eden soydaşların arasında yarattığı ayrımın kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 3201 sayılı yurtdışında bulunan Türk Vatandaşlarının yurt dışında geçen sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkındaki Kanunu geçici 6. Maddesinden yer alan “Zorunlu göçe tabi tutulan” ifadesinin Bulgaristan’dan Türkiye’ye göç eden soydaşların arasında yarattığı ayrım kaldırılmış olacaktır.

MADDE 2- Kanunun yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Kanunun yürütme maddesidir.

**YURT DIŞINDA BULUNAN TÜRK VATANDAŞLARININ
YURT DIŞINDA GEÇEN SÜRELERİNİN SOSYAL GÜVENLİKLERİ BAKIMINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Bulgaristan'dan Türkiye'ye göç etmek zorunda kalanlar

EK MADDE 1- 1/1/1989 tarihinden itibaren, Bulgaristan'dan Türkiye'ye zorunlu göçe tâbi tutulduktan veya gç etmek zorunda kaldıktan sonra Türk vatandaşı olup Türkiye'de ikamet eden veya ikametgah sahibi olan kiőtilerin yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma süreleri, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanun dhil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamak koőuluyla, bu Kanuna göre borlandırılmaya katılarak yaşlılık aylığı bağlanması bu kişilerin sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.”

MADDE 2 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

